

MELLANGÅRDENS LIKABEHANDLINGSPPLAN

Läsår HT -12/ VT 13
2012-10-23

Styrdokument

FN:s konvention om barns rättigheter

Artikel 2:2

”Konventionsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro.”

Artikel 3:3

”Konventionsstaterna skall säkerställa att institutioner, tjänster och inrättningar som ansvarar för vård eller skydd av barn uppfyller av behöriga myndigheter fastställda normer, särskilt vad gäller säkerhet, hälsa, personalens antal, och lämplighet samt behörig tillsyn.”

Artikel 12.

”1. Konventionsstaterna skall tillförsäkra det barn som är i stånd att bilda egna åsikter rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet, varvid barnets åsikter skall tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

2. För detta ändamål skall barnet särskilt beredas möjlighet att höras, antingen direkt eller genom företrädare eller ett lämpligt organ och på ett sätt som är förenligt med den nationella lagstiftningens procedurregler, i alla domstols- och administrativa förfaranden som rör barnet.”

Skollagen 2010

Kap.6

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

9 § Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Diskrimineringslagen

Kap. 2

5 § Den som bedriver verksamhet som avses i skollagen (2010:800) eller annan utbildningsverksamhet (utbildningsanordnare) får inte diskriminera något barn eller någon elev, student eller studerande som deltar i eller söker till verksamheten. Anställda och uppdragstagare i verksamheten ska likställas med utbildningsanordnaren när de handlar inom ramen för anställningen eller uppdraget.

Diskrimineringsförbudet gäller även i det fall en utbildningsanordnare genom skäliga åtgärder i fråga om lokalernas tillgänglighet och användbarhet kan se till att en person med funktionshinder, som söker eller har antagits till utbildning enligt högskolelagen (1992:1434) eller till utbildning som kan leda fram till en examen enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina, kommer i en jämförbar situation med personer utan sådant funktionshinder. Lag (2010:861).

Kap. 3

6 § Arbetsgivaren ska vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att någon arbetstagare utsätts för trakasserier eller repressalier som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning eller för sexuella trakasserier.

Skolverket allmänna råd 2009

Dessa allmänna råd gäller arbetet för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i all skollagsreglerad verksamhet där förskolan är en del.

Lpfö 98, reviderad 2010

”Inget barn ska i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling” (s 4).

Verksamhetens vision

Förskolan skall arbeta för att barn utvecklar en förståelse och empati för alla människors lika värde samt visar respekt och öppenhet för skillnader i människors kultur, levnadssätt och uppfattningar.

Barnen skall vara delaktiga och ha inflytande över sin vardag. Vi som pedagoger och vuxna skall vara närvarande i samspelet med barnen.

Definitioner

Diskriminering: en person missgynnas genom särbehandling på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder. Det kan också vara **indirekt diskriminering** som innebär att man utifrån samma grunder som ovan genom förfaringsätt eller bestämmelser som kan verka neutrala ändå missgynnar ett barn.

Trakasserier: ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling: ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker en elevs värdighet.

Kränkningar kan vara

- fysiska (t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar)
- verbala (t.ex. att bli hotad eller kallad hora, bög eller fetto)
- psykosociala (t.ex. bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning)
- text- och bildburna (t.ex. klotter, brev och lappar, e-post, sms och mms)

En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande, dvs **mobbing**.

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.

Förebyggande

- Personalen föregår med gott exempel och är goda förebilder i mötet med varandra, andra vuxna och barn. Det gör vi genom att vi inte pratar om barnen, vårdnadshavare eller andra vuxna över barnens huvud. Respektera olikheter även bland vårdnadshavare och kollegor.
- I dialog med barnen diskuterar vi hur och när man är en bra kompis. Vi samtalar om hur barnen kan stötta och hjälpa varandra vid olika situationer. Vi vill verka för goda relationer i förskolan samt motverka utanförskap bland barnen.
- Vi läser böcker, vi sjunger sånger, vi leker lekar och spelar spel som främjar allas lika rättigheter och som förmedlar goda attityder och värderingar.
- I förskolan använder vi oss av ett vårdat språk i samtal med andra.
- Vi arbetar för att samtliga barn skall känna sig trygga och det gör vi genom att vara aktivt närvarande pedagoger samt använder oss av bilaga 1 minst varannan månad i arbetslaget.
- Vi ger alla lika stort utrymme i vår verksamhet genom att tillgodose allas olika behov. Här använder sig arbetslagen av kompisbarometern bilaga 2 under två gånger per termin.
- Pedagoger och barn samtalar kring likheter och olikheter hos människor med olika etniska tillhörigheter och religion eller annan trosuppfattning. Hur mycket gör vi?
- Sträva efter att det finns leksaker och annat material som speglar människor som har annat etniskt ursprung och religion, så att man kan samtala kring likheter och olikheter i dessa.
- Förskolan skall undvika att förstärka heteronormen som den självklara genom att bejaka olika familjekonstellationer.
- Verksamheten har rutiner för hur samarbetet skall se ut med andra berörda myndigheter och organisationer så som socialtjänst och polis. Dokumenten finns i vår verksamhetshandbok.
- Vi räknar på olika språk, vi uppmärksammar högtider och nationaldagar. Vi använder kartor och markera vilka länder vi kommer ifrån

I vårt förebyggande arbete använder vi oss av bilaga 1 och bilaga 2. Detta för att vi vill kartlägga hurdan relation varje pedagog har till det enskilda barnet samt hur relationer ser ut barn- barn.

Förfarande vid kränkande behandling

Det är i det dagliga arbetet med barnen som vi uppmärksammar om barn utsätts för kränkande behandling. Eftersom vi vuxna har ansvar för alla våra barn agerar den vuxne som är i närheten och ser till att de barn som utfört kränkningen förstår den felaktiga handlingen. All personal skall rapportera till förskolechefen om de uppfattar diskriminering eller annan kränkande behandling. Om det bara är barn inblandade har förskolepersonalen ansvar för att saken utreds. I de fall då personal är inblandad i diskriminering eller kränkande behandling skall personalens chef ansvara för att saken utreds samt meddela verksamhetschef med hjälp av bilaga 4.

Vuxna har ett särskilt ansvar för att barn inte utsätts för kränkningar av den vuxne på förskolan.

Barn - Barn

Se till att de barn som är inblandade i händelsen får upprättelse, genom tröst och samtal om det som inträffat.

Använd följande 5-frågormodell. Vi använder frågorna som utgångspunkt men vi gör om dem utifrån barnens mognad och ålder.

1. Vad var det som hände?
2. Vad tänkte du?
3. Vad kände du?
4. Hur önskar du att det ska vara mellan er?
5. Vad är du beredd att bidra med nu?

Efter bedömning av händelsens art informeras vårdnadshavaren av ansvarig pedagog. Om problemet kvarstår skall lagledargruppen med förskolechef informeras och en handlingsplan upprättas vid behov (se bilaga 3). Vid fortsatta problem tas kontakt med resursenheten för konsultation.

Utredningen ska belysa allsidigt vad som inträffat och omfatta både den som blivit utsatt och den som utövat kränkningen.

Vuxen - Barn

Om en elev/ett barn utsätts för diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling av en vuxen/personal gäller följande:

1. Händelsen anmäls till rektor/förskolechef. (bilaga 4)
2. Vårdnadshavare informeras.
3. Rektor/förskolechef utreder och åtgärdar ärendet, vilket skall dokumenteras.
4. Verksamhetschefen informeras.
5. Rektor/förskolechef följer upp ärendet med eleven och hans/hennes vårdnadshavare.
6. Rektor/förskolechefen träffar regelbundet den personal som kränkt eleven/barnet och samtal om hur undervisningen/relationen med berörd elev/barn fungerar.
7. Om åtgärderna inte är tillräckliga, kontaktas verksamhetschefen för hjälp och stöd i fortsatta arbetet.

Eleven kan även vända sig till Barn- och elevombudsmannen (www.skolinspektionen.se/BEO).

Om rektor/förskolechef är involverad i diskriminering eller annan kränkning kontaktas verksamhetschefen som då handhar ärendet.

Upprättande och utvärdering av likabehandlingsplan

Berörda parter delaktighet:

- barn/elev
- personal
- vårdnadshavare

Utvärdering läsåret 11/12:

Vårt arbete med solen där vi diskuterat en bra kompis har varit ett konkret arbetssätt där vi ser att barnen kan relatera till verkligheten och utvecklingen blev att barnen själva uppfann ett surmoln där sådant hamnade som man inte ville att en kompis skulle vara.

Eq böckerna där barnen kan relatera till verkligheten har gett positiv respons. Vi ser det här som ett fortlöpande arbete så det kommer att vara även årets fokusområde.

Vi vill att barnen skall respektera och visa varandra empati. För att synliggöra barns positiva handlingar kommer vi att fokusera i vår dokumentation ihop med barnen på positiva händelser som vi sedan utgår från i samtal med barnen. Beakta genusperspektivet.

Vi vuxna skall i samtal med varandra diskutera vårt förhållningssätt och använda oss av frågan Hur tänkte du nu? Det gör vi för att hela tiden utgå från vårt uppdrag i vårt dagliga arbete.

Viktigt är att agera direkt om något händer och gäller det flera avdelningar lyfter man det i lagledargruppen. Avdelningarna går kontinuerligt igenom sina anteckningar samt använder kompisbarometrar mm vid avdelningsplaneringar

All personal har i uppdrag att läsa igenom likabehandlingsplanen och via lagledarna komma med synpunkter på denna. Förskolechefen ihop med en av lagledarna sammanställer och upprättar en ny plan utifrån de synpunkter och kartläggningen som framkommit.

Varje vårdnadshavare skall under det första året i verksamheten bli informerad om vår likabehandlingsplan. Föräldrar kommer också kunna lämna åsikter på likabehandlingsplanen vid föräldramöten och i sina enskilda utvecklingssamtal. För fortsatta likabehandlingsplaner kommer skolrådet att vara med i upprättande av vår nya likabehandlingsplan.

Den färdiga Likabehandlingsplanen ska finnas tillgänglig i varje avdelnings demokratihandbok, samt på förskolans hemsida. Likabehandlingsplanen tas upp i utvecklingssamtalen.

Efter varje läsårs slut utvärderar varje enskild avdelning likabehandlingsplanen utifrån barnens och de vuxnas synpunkter. Dessa synpunkter tas med till lagledargruppen, som sedan sammanställer utvärderingarna. Förskolechefen och en person från lagledargruppen upprättar en ny plan utifrån utvärderingarna och kartläggningar från arbetslagen och skolrådet. I utvärderingen ingår också att utvärdera den årliga föräldraenkäten som vi från och med våren-12 skickar ut årligen i kommunen till vårdnadshavare med barn i två åldersgrupper i förskolan.

”En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.” Lag 2008:571

Förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

Bilaga 1

	Barnets namn	Personal 1	Personal 2	Personal 3	Personal 4
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					

X = Positiv relation, bra och trygg kontakt

O = Ett barn som bara finns där, ingen relation till dig

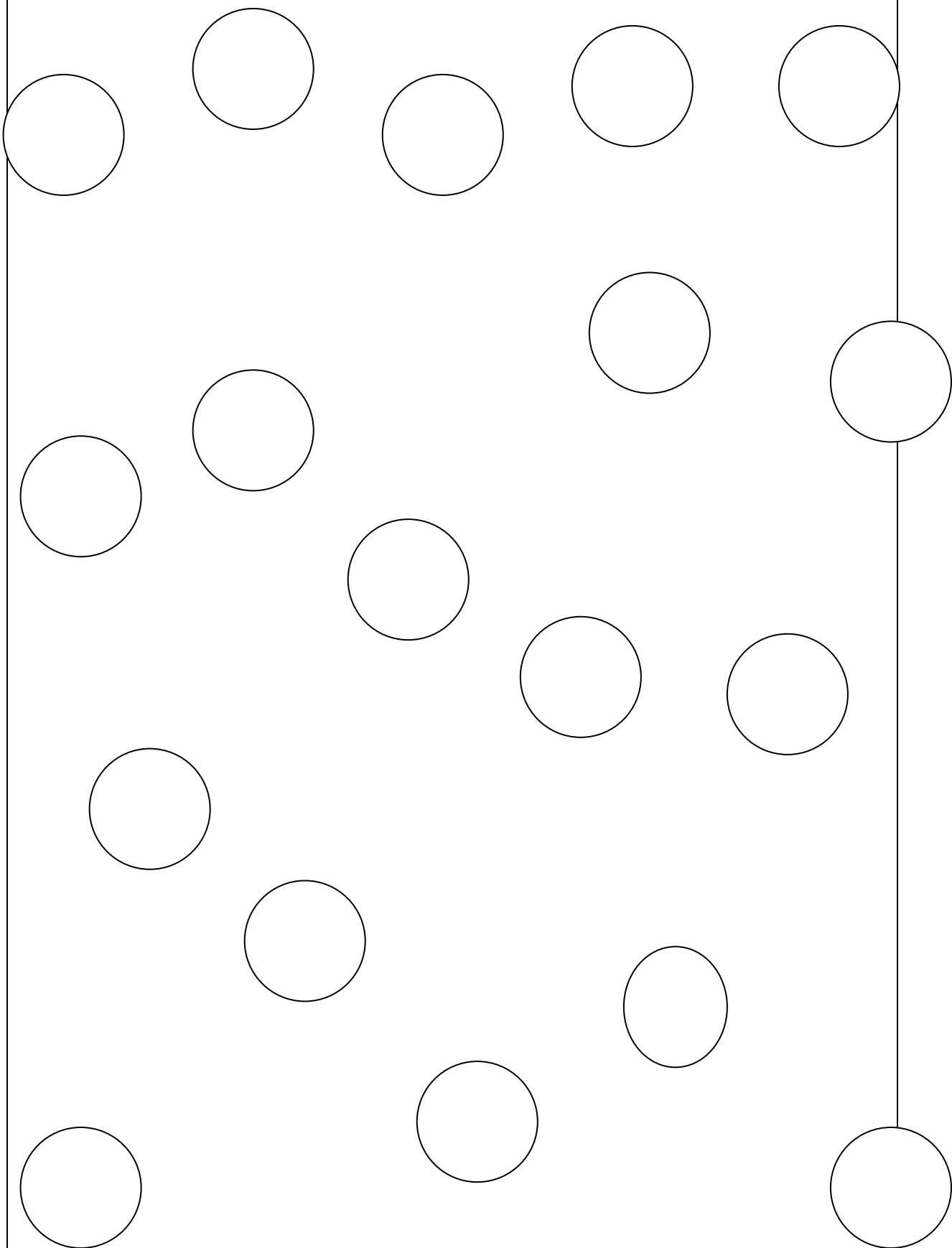
-- = Ofta tillsägelser, negativ kontakt

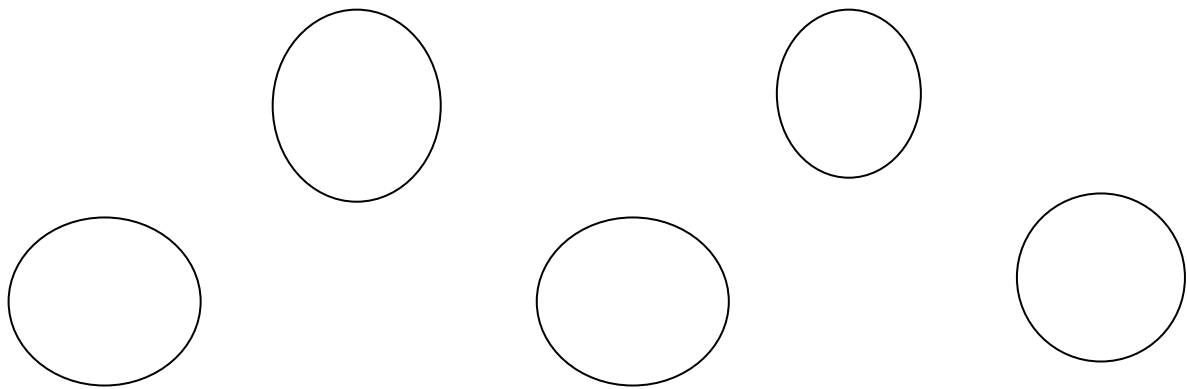
Fyll i var och en hur era relationer ser ut till varje barn är just nu

Jämför och analysera resultatet

Finns det barn som av fler av er har negativ kontakt eller ingen relation med? Gör en plan på hur ni ska förändra barnens situation.

Kontaktbarometer för barngrupp

Varje cirkel representerar ett barn.

Dra en eller flera pilar mellan de barn som ofta leker med varandra. Är det barn som väljer varandra skall pilen vara dubbelriktad.

Det kan finnas barn som har pilar till alla barn men aldrig väljs av andra.

Markera det då.

Analysera resultatet.

Vilket/vilka barn behöver ökat stöd för att kunna känna sig delaktig?

Handläggning av ärenden rörande diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling

Datum:

Handläggare:

Person som blivit utsatt:

Person/er som utövat kränkningen:

Ansvarig chef

Övrig personal som arbetar med ärendet

Utredning av det som skett:

Lämnas härefter till chefen

Datum	Åtgärder	Överenskommelser	Ansvarig

Datum	Uppföljn. 1/nya åtgärder	Överenskommelser	Ansvarig
Datum	Uppföljn. 2/nya åtgärder	Överenskommelser	Ansvarig

Övrigt:

Anmälan om kränkande behandling

Enligt 6 kapitlet 10 § Skollagen har personal som får kännedom om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i verksamheten en skyldighet att anmäla detta till huvudmannen.

Enhet: _____

Datum för händelsen: _____

Datum för kännedom: _____

Anmälarens namn och enhet: _____

Kortfattad beskrivning av händelsen:

_____
Datum

_____
Rektor/förskolechef

Blanketten skickas till ansvarig verksamhetschef

Information, frågor eller anmälan

Förskolechef: Agneta Lindfors tfn . 0303 371332 mob. 0737 731332

Krisgruppen: Marita Olsén Fjärilen, Karin Lahtela Humlan, Lena Damberg Snigeln och Charlotte Lööf , Myran. Camilla Rollny köket samt förskolechef.

Elevhälsopersonal: specialpedagog Anette Hansson tfn. 0303 330 375 och skolpsykolog Magnus Founng tfn. 0303 330181

Om du inte får den hjälp du önskar, kan du vända dit till Barn-och elevombudet på skolverket, tel: 08 52733200, e-post beo@skolverket.se